

Хто він?

Спиридон Черкасенко

— Прошу, панотченьки, до уваги,— промовив батюшка до гостей,— щось не ладиться у нас. Нехай краще матушка нам заспіває: голос у неї чудовий. Бери, душко, гітару.

— Якої ж вам? — соромлячись, відповіла молода вродлива дружина панотцева, по-епархіальному спускаючи свої блакитні оченята.

— Малоросійської, небезпременно малоросійської,— зауважив о. Анемподист.— Нема й краще над українську народну пісню. Оту знаєте — "Тяжко, важко в світі жити"? Чудова, чудова, й слова такі жалібні... Ось давайте, паніматко, вдвох. Я теж колись співав...

Справді, о. Анемподист був непоганий співець і добре-таки окселентував матушці.

Вони скінчили спів, і по хаті залунали оплески задоволених гостей і крики "браво"!..

— Що це? — підвівсь о. Сосіпатр — Ось стривайте, утнем вам удвох із матушкою дует... Кхм...

— Така її до-оля, о Боже мій милий!..

Чудова, журна мелодія й прекрасні слова українського генія викликали справжній ентузіазм.

— Оце пісня,— витираючи хусткою очі, зітхнув дяк.

— Ні, панотченьки,— філософствував о. дякон, розмахуючи руками,— наш народ... народ наш... Його треба зрозуміти... Пісні — то скарб душі народної, творчість його духу...

— Заткни фонтан, о. дякон... Давайте ще хором... Ті-та-та... Починаймо!..

— Реве та сто-о-гне Дніпр широкий,

Сердитий вітер завива...

— Вникнуть треба, вникнуть,— знов почав дякон, коли всі вщухли в журлійвій задумі.— Ми живемо побіч, можна сказати, і не знаємо нашого народу...

— Облиш, о. дякон, се тобі не мітинг.

— А що ви думаєте? дякон правду каже. Ми й справді якось випадково навчилися отсих пісень народних, а всього багатства їх не знаємо.

— А які чудові слова, які мелодії.

— Ану, матушко, соло.

— Просим, просимо.

— Ой одна я, одна, як билинонька в полі...

— Браво! Браво!

— Біс! повторить!..

Матушка знов заспівала.

— Валяй — "Б'ють пороги".

— Ні, краще— "Зацвіла в долині..."

— Дуєт, дуєт... І широку долину...

— Ой, Дніпре, мій Дніпре!..

— Гетьмани, гетьмани!..

— Вам, батюшко, пакет,— перебив суперечку церковний сторож, увійшовши до кімнати.

— Який там іще пакет?

— Я об тім низвестен. Ось...

— Хм... "Від Об'єднаного Комітету"... Ще що вигадали!..

—Що там таке, отче?

— Просять збирати жертви на пам'ятник Шевченкові.

— Якому Шевченкові?

— Хто такий Шевченко?

— Соцький у нас Шевченко Яким.

— Ха-ха-ха!

— Хо-хо-хо!.. То чи не йому пам'ятник?

— По нерозумію глаголіте, отці,— обурився дякон.— Поет український — Шевченко.

— Український? цебто мазепинський?

Ну, зась: не розживуться.

— Дзуськи! що він таке?

— Ми його не знаємо...

— Яка з нього користь...

— Ну, та не хвилюйтесь, панотченьки, годі про се!.. Під сукно!.. Настрой, душко, гітару.

— Хором, хором!..

— Бас, починай, бас... отець дякон!.. Ну-ну...

— Як ум...

Як умру, то поховайте

Мене на-а моги-и-лі...

Батюшки добре знали й тямили в співах і чудово виконували "малоросійські народні" пісні.